

Maurice Eykman: 'Liever goed sterven...' Dit verhaal moet verteld worden. Uitgegeven in eigen beheer, 2014 ISBN 9789402118810 (Dementie/ Epilepsie/ Euthanasie/ AG/PO)

Korte beschrijving:

Boek van 43 pagina's waarin Maurice Eykman het verhaal vertelt van een man, een bankier die dementerend raakt en kiest voor zelfeuthanasie. Hij had het bij zijn ouders meegemaakt en wilde niet dat hij op een vergelijkbare manier dood zou gaan aan deze 'persoonlijkheidsslopende' ziekte. Hij bereidt de zelfeuthanasie voor met zijn familie, begeleidt door de huisarts, de dominee en stichting De Einder. In het boekje wordt ingegaan op de keuze van het waarom en hoe van de zelfeuthanasie.

'Liever goed sterven...' is gebaseerd op een waargebeurd verhaal. Het vertelt op toegankelijke en ondramatische wijze hoe het proces van besluit tot de uitvoering van zelfeuthanasie van Bob verliep. Na de diagnose beginnende dementie verkoos hij verkoos goed sterven boven – in zijn ogen – slecht leven. Maar hoe doe je dat? En wanneer? De weg naar zijn zelfgekozen afsluiting van een goed leven wordt beschreven vanuit het perspectief van zijn dochter Jet, zijn huisarts en de dominee. Het is een zorgvuldig en respectvol verslag van een ontroerende reis. En een voorbeeld van hoe je omringd door dierbaren zelf menswaardig afscheid kunt nemen van het leven.

Wat viel op:

Een klein boekje dat je bijblijft, een stem van de patiënt vertegenwoordigt die niet door wil gaan met leven wanneer hij en zijn familie geconfronteerd worden met dementie en de onvermijdelijke persoonlijkheidsverandering die dat teweegbrengt. Zoals ook Gerda Arkesteijn¹ heeft gedaan, waarbij beiden hebben meegemaakt hoe het bij (een) ouder(s) is gegaan: dat wilden zij niet voor zichzelf en hun familie. Een boekje dat veel dilemma's en vragen opwerpt.

We hebben een lange weg te gaan willen we bekender worden met persoonsgerichter dementiezorg. Daarvoor moeten we leren van ervaringen van patiënten en hun omgeving, met goede en slechte ervaringen, en beschrijvingen van situaties en gebeurtenissen waar ze tevreden en ontevreden over zijn, die ze als steun of juist niet als steun hebben ervaren? Dat laat dit boek zien. Maakt het uit voor de beleving van de ziekte van Alzheimer/dementie als bekender is wat wij verstaan onder goede zorg? Er is zoveel om over na te denken waarbij dit boek misschien wel hoort bij een van de dementie vriendelijker ideeën omdat de wens van deze persoon met dementie en zijn omgeving gerespecteerd wordt, waarbij én dominee én arts ondersteunend zijn.

Citaten:

Pag.5: Zijn persoonlijkheid veranderde. Hij was overdreven lang aan het woord, boos als iets niet ging hoe hij het wilde. Krampachtig aan het proberen controle te houden. Het leek alsof hij niet meer wist hoe hij zich precies moest gedragen.(...) Hij werd een beetje vergeetachtig. En toen best wel vergeetachtig en daar werd hij bezig van.'

Pag. 9: 'De eerste tijd leek de beginnende dementie ook echt beginnend te blijven. Hij kon de symptomen goed verbergen. Schreef bijvoorbeeld steeds meer op. (...) Alleen de mensen dicht om hen heen zagen de alarmsignalen. Hij was overdreven lang aan het woord, als iemand die net iets teveel gedronken heeft. Zijn gevoel voor humor

veranderde ook: zijn grapjes werden flauwer. Wat kinderachtiger. En de administratie werd al snel een gedoe.’

Pag.10-11: ‘Vader Bob had na de diagnose een brief opgesteld met criteria, grenzen die hij niet wilde overschrijden. Hij wilde niet incontinent worden, niet zoveel zorg behoeven dat hij naar een verpleeghuis moest en vooral –dat vond hij heel belangrijk- niet agressief worden tegen zijn dierbaren. Ook het niet langer herkennen van zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen was een schrikbeeld. Die zaken waren voor hem synoniem met ondraaglijk lijden en daarmee aanleiding voor het verzoek om euthanasie.’

Pag.16: ‘Bob had maar liefst 60 slaappillen nodig en een opiaat, nog eens 30 pillen. Als je die vermaalt passen ze in een fotorolletje. Je kunt het gruis vermengen met vla, maar dan moet je een aardig bakje eten. En ondertussen niet misselijk worden. Dus anti-braak pillen van de dokter vragen.’

Pag.17: ‘Allemaal overwegingen die Jet en haar ouders en haar broer gezamenlijk met haar vader bedachten, maar die niet echt vanuit haar vader zelf kwam bedacht ze later. Terwijl dat het belangrijkste was. Het moest zijn beslissing zijn en hij moet zijn eigen moment kiezen. Het gezamenlijke was evenwel iets dat even sterker was dan dat. Als we het samen doen, bepalen we ook samen wanneer.’

Pag.19: ‘De dominee heeft een belangrijke rol gespeeld in het vrede hebben met de beslissing die Jets vader nam. (...) Zelf probeerde ze daar ook overtuigd van te zijn en troost te vinden in het samen doen, in het samen de weg naar de dood in te slaan. Dat doen heel veel families, als je een terminaal ziek gezinslid hebt. Loslaten en aanvaarden.’

Pag.22: ‘Een goede vriend die langs kwam vertelde dat bij hem beginnende dementie was geconstateerd. Hij was er rustig onder. Opgewekt zelfs. Zag voor zich dat hij verder televisie zou kijken en wandelen. We zien wel waar het schip strandt. (...) Dat ook haar vader graag wilde dat mensen begrip zouden krijgen voor wat hij wilde, bleek tijdens de laatste wandeling die hij met haar moeder maakte. Hij zei toen: “Jij kunt dit toch wel acceptabel maken voor iedereen?”’

Pag. 26: ‘In de laatste dagen voor D-day veranderde de huisarts zijn gebruikelijke vraag: “Bob, waar wacht je op?” in: Bob, je hoeft dit niet te doen als je dit niet wilt.”’